

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 249/2022-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. JUDr. Bohumila Hustáka**, súdneho exekútora, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu a uzneseniam Okresného súdu Zvolen č. k. 5 Er 59/2013 z 1. júla 2021 a 29. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. decembra 2021 a jej doplnením doručeným 14. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 59/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“) a v ňom vydaným uznesením z 1. júla 2021 (ďalej aj „uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom“) a uznesením z 29. septembra 2021 (ďalej aj „uznesenie vydané sudcom“; spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenia zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie vo výške 200 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v napadnutom exekučnom konaní, v ktorom je sťažovateľ povereným súdnym exekútorom, okresný súd uznesením z 1. júla 2021 vydaným vyšším

súdny úradník určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie (výrok I) a sťažovateľ nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie (výrok II). Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú okresný súd uznesením z 29. septembra 2021 vydaným sudcom ako nedôvodnú zamietol.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že v napadnutom exekučnom konaní zaslal okresnému súdu 6. marca 2019 svoj spis spolu s podnetom na zastavenie exekúcie a náhradu trov exekúcie. Následne mu bolo 19. decembra 2019 doručené podanie oprávneného – návrh na zastavenie exekučných konaní oprávneným (ďalej len „návrh oprávneného na zastavenie exekúcie“) a jedným z týchto konaní bolo aj napadnuté exekučné konanie. Okresný súd o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie nerozhodol tak, ako mu to ukladá § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“), ale výzvou z 15. mája 2020 (a opätovnou výzvou z 30. marca 2021) sťažovateľa poučil, aby postupoval v súlade so zákonom č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“).

4. Uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom 1. júla 2021 okresný súd určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie (výrok I) a sťažovateľ nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie (výrok II). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd dospel k záveru, že uplynula rozhodná doba a v posledných osemnástich mesiacoch pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. nebolo vymožených aspoň 15 eur, je teda nepochybné, že došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege* k 1. januáru 2020 (ku dňu účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z.). Keďže sťažovateľ nevydal v zákonom stanovenej lehote upovedomenie o zastavení starej exekúcie, okresný súd rozhodol, že nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie. Sťažovateľ proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom podal sťažnosť, v ktorej argumentoval, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Oprávnený podal návrh na zastavenie exekúcie, a to pred uplynutím rozhodnej doby, ako aj pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z., a teda k uplynutiu rozhodnej doby nemôže dôjsť, pokiaľ súd rozhoduje o návrhu na zastavenie exekúcie.

5. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že obdobné návrhy oprávneného na zastavenie exekúcie v iných exekučných konaniach boli inými okresnými súdmi akceptované a okresné sudy tieto konania zastavili v nadväznosti na takto prejavenu vôľu oprávneného s poukazom na Exekučný poriadok (napr. Okresný súd Brezno pod sp. zn. 4 Er 1007/2010). Vzhľadom na uvedené mu nie je zrejmé, ako môže dochádzať k diametrálne odlišnému rozhodovaniu v obdobných veciach, a to bez riadne odôvodneného odklonu, preto považuje napadnuté uznesenia za svojvoľné a arbitrárne.

6. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd mu opakovane a nelogicky kladie za vinu, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, aj keď na takýto postup nebol žiaden zákonný dôvod. Okresný súd po nadobudnutí účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. stále rozhodoval o podanom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie. Nebola splnená podmienka na to, aby sťažovateľ vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, pretože sa rozhodná doba predĺžila. Zákon

č. 233/2019 Z. z. v § 4 ods. 2 nešpecifikuje, o koho návrh na zastavenie exekúcie má ísť. V zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 233/2019 Z. z. rozhodná doba podľa § 3 neuplynie skôr ako 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ak súd ku dňu, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o zastavení starej exekúcie. V zákone ani v dôvodovej správe k zákonu č. 233/2019 Z. z. nie je špecifikované, že by malo ísť o návrh na zastavenie exekúcie podaný povinným, preto podľa názoru sťažovateľa okresný súd svojvoľne a v rozpore so zákonom uplatnil reštriktívny výklad aplikovaných noriem.

7. Podľa názoru sťažovateľa *„existuje zásadný rozdiel medzi tým, či došlo k zastaveniu exekúcie ex lege na základe ZoUNEK alebo by bolo bývalo došlo k zastaveniu exekúcie na základe návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie a to vo vzťahu k trovám súdneho exekútora. Hoci sťažovateľ neporušil žiadnu svoju povinnosť a čakal na rozhodnutie súdu o predložennom návrhu v súlade s Exekučným poriadkom, bol v konečnom dôsledku sankcionovaný, že nevydal Upovedomenie o zastavení starej exekúcie a ešte navyše súd ani nepriznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov exekúcie. Súdom zvolený postup nemá oporu v zákone a v súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. b) ZoUNEK došlo k predĺženiu rozhodnej doby.“*

8. Pokiaľ ide o namietané porušenie jeho označených práv hmotnej povahy podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, podľa sťažovateľa tým, že mal mať nárok na trovy exekúcie a okresný súd mu ho nepriznal, došlo aj k neprípustnému zásahu do jeho majetkových práv. Aj keď ide o nízku sumu nároku (v tomto prípade), v konečnom dôsledku by sťažovateľovi mohla vzniknúť vysoká škoda pri zohľadnení množstva postúpených návrhov na zastavenie exekúcií.

9. Namietané porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sťažovateľ odôvodnil tým, že o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie nebolo rozhodnuté, a preto možno konštatovať prítomnosť zbytočných prietahov vo veci.

10. Sťažovateľ si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 200 eur, ktorého výšku považuje za symbolickú, pretože cieľom nie je obohatenie sa, ale dosiahnutie čiastočnej spravodlivosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. V súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesení z 1. júla 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom:

12. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou

založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

13. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

14. Sťažovateľ využil svoje právo podať proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť, o ktorej rozhodoval sudca, ktorý bol zároveň oprávnený a aj povinný poskytnúť ochranu základným právam alebo slobodám sťažovateľa v prípade zistenia, že napadnutým uznesením vyššieho súdneho úradníka z 1. júla 2021 došlo k ich porušeniu. Právomoc sudcu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

15. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 1. júla 2021 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 29. septembra 2021 vydaným sudcom:

16. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie vydané sudcom, podstatou námietok v tejto časti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktoré považuje za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

17. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

18. Ústavný súd sa podrobne oboznámil so sťažnosťou súdneho exekútora z 19. júla 2021 podanou proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom a aj s napadnutým uznesením vydaným sudcom, ktorým okresný súd sťažnosť súdneho exekútora zamietol. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia vydaného sudcom, je zrejmé, že sa okresný súd stotožnil s právnym záverom, ku ktorému dospel vyšší súdny úradník. Ozrejmil, prečo návrh oprávneného na zastavenie exekúcie nepredlžuje rozhodnú dobu podľa § 4 zákona č. 233/2019 Z. z. a ak sťažovateľ čakal na rozhodnutie súdu o zastavení exekúcie v zmysle Exekučného poriadku, okresný súd za to nenesie zodpovednosť, pretože súd musí postupovať podľa zákona č. 233/2019 Z. z. ako *lex specialis* v prípadoch, na ktoré sa tento zákon vzťahuje.

19. Uplatnenie právomoci ústavného súdu konať vo veci ústavnej sťažnosti si nevyhnutne vyžaduje, aby bol sťažovateľ priamo alebo sprostredkovane dotknutý na svojich základných právach a slobodách. K porušeniu práv alebo slobôd sťažovateľa pritom môže dôjsť na podklade právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iným zásahom spravidla v konaní, v ktorom bol sťažovateľ účastníkom (resp. stranou). Výnimku predstavuje situácia, ak sťažovateľ nebol účastníkom konania, ale ním mal byť (k tomu pozri napr. sp. zn. IV. ÚS 108/2010 vo veci domáhania sa sťažovateľa priznania postavenia účastníka správneho konania).

20. V súlade s § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

21. Zákon č. 233/2019 Z. z. má postavenie *lex specialis* k Exekučnému poriadku, čo znamená, že v oblastiach ním osobitne neupravených sa použije Exekučný poriadok ako *lex generalis*, ergo aj v prípade § 37 ods. 1 Exekučného poriadku.

22. Sťažovateľ ako súdny exekútor nebol oprávnenou osobou na podanie sťažnosti proti výroku I uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom, a to aplikujúc § 37 ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého je súdny exekútor oprávnený podať prostriedok procesnej obrany (sťažnosť) len proti výroku uznesenia všeobecného súdu, ktorý sa ho bezprostredne týka, resp. ktorým sa rozhoduje o jeho právach. V prípade napadnutého uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom len proti výroku, ktorým okresný súd určil, že sťažovateľ nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie (výrok II). Okresný súd aj napriek tejto skutočnosti uznesením z 29. septembra 2021 vydaným sudcom rozhodol o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora smerujúcej proti určeniu, že stará exekúcia sa zastavuje.

23. V zmysle aplikovateľného ustanovenia § 37 ods. 1 Exekučného poriadku vo vzťahu k výroku I napadnutého uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom (o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie) sťažovateľ ako súdny exekútor nemal postavenie účastníka konania, a preto nemá v tejto časti aktívnu legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti, keďže v tomto prípade nie je súdny exekútor nositeľom žiadnych základných práv (mutatis mutandis II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

24. Na tomto mieste považuje ústavný súd za potrebné podotknúť, že sťažovateľ v podaní z 20. decembra 2019, ktorým okresnému súdu predkladal návrh oprávneného na zastavenie exekučných konaní, zároveň uviedol, že v súlade s dohodou o spoločnom postupe v exekučných veciach oprávneného z 20. decembra 2019 (ďalej len „dohoda“) uzavretou s oprávneným žiada okresný súd, aby zastavil označené exekučné konania (medzi nimi aj napadnuté konanie) bez rozhodnutia o trovách exekúcie. Zároveň zdôraznil, že v prípade, „že v doleuvedených exekučných konaniach sme Vám už zasielali Podnet súdneho exekútora na zastavenie exekučného konania, v ktorom sme vyčíslili trovy exekúcie, žiadame konajúci súd, aby o týchto trovách nerozhodoval, nakoľko podaný Podnet berieme späť“.

25. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že prípadné zrušenie napadnutého uznesenia vydaného sudcom, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa ako povereného súdneho exekútora (proti výroku, ktorým sa určilo, že sa stará exekúcia zastavuje), by pre sťažovateľa neprineslo v žiadnom prípade priaznivejšie rozhodnutie. Predovšetkým nebol, ako už ústavný súd

konštatoval, oprávnenou osobou na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu o určení, že sa stará exekúcia zastavuje, a v konečnom dôsledku ani eventuálne rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom (čo sťažovateľ žiada) by pre sťažovateľa neprineslo priaznivejšie rozhodnutie o trovách exekúcie, pretože si ich neuplatnil. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na svoju judikatúru, že napadnuté rozhodnutie sa zásadne nezrušuje preto, aby sa formálne zopakoval proces, ak výsledok konania nemôže priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie (m. m. III. ÚS 246/2018, III. ÚS 152/2019).

26. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť smerujúcu proti rozhodnutiu o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora (v časti určenia, že sa stará exekúcia zastavuje) podala osoba, ktorá nie je oprávnenou na jej podanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

27. Za situácie, že okresný súd určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z., bol okresný súd povinný postupovať podľa tohto zákona aj pri rozhodovaní o priznaní, resp. nepriznaní trov exekúcie súdnemu exekútorovi.

28. V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. ak sa stará exekúcia zastavila, exekútor vyhotoví upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorého obligatórne náležitosti sú taxatívne uvedené v odseku 2 a jednou z nich je aj výzva na úhradu paušálnych trov starej exekúcie exekútora vzniknutých v súvislosti so zastavením starej exekúcie podľa tohto zákona, ak exekútor paušálne trovy uplatňuje. V prípade, ak súdny exekútor nevydá a nezašle (podmienka v zmysle § 5 ods. 3) upovedomenie o zastavení starej exekúcie s výzvou na úhradu paušálnych trov v súlade s § 5 zákona č. 233/2019 Z. z., nesplnenie týchto zákonných povinností má za následok stratu nároku exekútora na paušálne trovy [§ 6 ods. 4 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z.].

29. Keďže okresný súd dospel k záveru, že k zastaveniu starej exekúcie došlo *ex lege* na základe ustanovení zákona č. 233/2019 Z. z., nemožno právny záver sudcu okresného súdu, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom v časti nepriznania sťažovateľovi nároku na náhradu paušálnych trov exekúcie z dôvodu nevydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie, podľa názoru ústavného súdu považovať za arbitrárny či zjavne neodôvodnený, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

30. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že bol kvôli nevydaniu upovedomenia o zastavení starej exekúcie sankcionovaný nepriznaním mu ani náhrady paušálnych trov exekúcie, dôsledkom čoho malo dôjsť k neprípustnému zásahu do jeho majetkových práv, ústavný súd odkazuje na bod 24 odôvodnenia tohto uznesenia. A nad rámec ešte dodáva, že na základe uvedenej dohody sa oprávnený zaviazal uhradiť sťažovateľovi za každú exekúciu (z 394 neukončených exekučných konaní v prospech oprávneného, v ktorých pre nemajetnosť povinných nebola vymožená žiadna finančná suma), v ktorej sťažovateľ vypracuje návrh na jej zastavenie (na základe udeleného súhlasu oprávneného ich sťažovateľ vypracuje, oprávnený podpíše a sťažovateľ následne odošle príslušnému súdu), paušálnu odmenu vo výške 39 eur bez dane z pridanej hodnoty, ktorá mala predstavovať úplnú a finálnu náhradu trov exekúcie a jej vyplatením sa sťažovateľ vzdal nároku na náhradu akýchkoľvek ďalších trov v týchto exekučných konaniach.

31. Pokiaľ ide o rozdielne rozhodnutia všeobecných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach, ústavný súd dodáva, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) je zverená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je podľa zákona o súdoch [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zverené najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05). Nie je preto možné vnímať postavenie ústavného súdu ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011, IV. ÚS 73/2021). Do týchto kompetencií najvyššieho súdu nemá ústavný súd oprávnenie zasahovať (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014).

32. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 29. septembra 2021 vydaným sudcom:

33. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu je potrebné uviesť, že sťažovateľ namieta porušenie týchto práv v spojení s alebo v nadväznosti na namietané porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

34. V tomto kontexte je potrebné tiež uviesť, že nepriznanie trov exekúcie nepochybne predstavuje zásah do právneho postavenia sťažovateľa (do jeho majetkovej sféry). Možno však konštatovať, že k tomuto zásahu došlo na podklade zákonných dôvodov (príslušných ustanovení zákona č. 233/2019 Z. z.), ktoré okresný súd objasnil v napadnutom uznesení, preto nejde o ústavne neprípustný zásah do majetkovej sféry sťažovateľa. Z tohto hľadiska nemožno uvažovať o porušení základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jeho práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu.

35. Na tomto základe ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy sťažovateľ porušenie tohto základného práva žiadnym spôsobom neodôvodnil. Ústavný súd zdôrazňuje, že zo

vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 123) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) alebo dohovoru, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je preto zjavná úplná absencia náležitej kvalifikovanej právnej argumentácie.

37. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa aj esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

38. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že medzi namietaným porušením čl. 20 ods. 4 ústavy, ktorý upravuje podmienky vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva, a postupom okresného súdu v napadnutom konaní, resp. jeho uznesením vydaným sudcom sa nejaví žiadna príčinná súvislosť.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní:

39. Súčasťou stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Miroslav Mazurek v. Slovenská republika z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05) vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

40. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť ústavnému súdu 6. decembra 2021, pričom napadnuté uznesenie okresného súdu vydané sudcom 29. septembra 2021 nadobudlo právoplatnosť 4. októbra 2021. Sťažovateľ teda podal ústavnú sťažnosť v čase, keď okresný súd vo veci rozhodol a napadnuté exekučné konanie bolo právoplatne skončené. Sťažovateľ sa mohol brániť proti nečinnosti okresného súdu, kým okresný súd vo veci právoplatne nerozhodol, čo však nevyužil, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť aj v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

41. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Ladislav Dudíťš
predseda senátu